

SARAGAT VRNIL OBISK V POSLANSKI ZBORNICI IN SENATU

SKUPNO POROČILO VARŠAVSKEGA ZASEDANJA

Vlada proučuje gospodarski načrt Mancini predložil urbanistični zakon

Skupni napor za pomiritev in za prenehanje oboroževalne tekme

Poleg tega se poudarja nujnost popolne razorožitve, nevarnost načrta večstranske atlantske jedrske sile ter morebitne posledice izvajanja tega načrta za mir

Vlada podaljšala za 15 let zakon o Blagajni za razvoj Juga, ki bo povezana s petletnim načrtom - Pogoji levice KD za enotno vodstvo stranke - Vecchietti na zasedanju glavnega sveta PSIUP

RIM, 21. — Predsednik republike Saragat je obiskal danes poslansko zbornico in senat, da bi vrnil novoletna voščila, ki so mu jih večerj izrazili predstavniki parlamenta, predstavniki parlamentarnih komisij in parlamentarnih skupin. Po področnih besedah je predsednik poslanske zbornice Bucciarelli Ducci podal kratak obisk do zasedanja poslanske zbornice v sedanjih zakonodajni dobi, Saragat pa se je zahvalil vsem in poudaril važno vlogo, ki jo ima parlament v demokratičnem življenju države. Podobna slovesnost je bila tudi v senatu.

Dopolnilne je Saragat sprejel diplomatski zbor, akreditiran pri Vrhovni, gre za 99 diplomatskih predstavnikov. Dekan diplomatskega zbora je bil tradicionalni apostolski nuncij, ki je sedaj msgr. Grano. Veleposlanik Corrias je predstavil predsedniku republike tuje diplomate, apostolski nuncij pa mu je izrazil v njihovem imenu novoletne čestitke. V svojem odgovoru je Saragat poudaril glavne smernice italijanske zunanje politike in se pri tem zadržal na pogojih plodnega mednarodnega sodelovanja.

Eden od pogovorov je, da se mir uresniči v primeru, to pomeni po tej strani lojalnost do lastnih prijateljev in zaveznikov v tistem namenu urejenega obrambnega ravnanja, ki je v tem povojnem času predstavlja element jantstva in kontinuiteta, prispeva k miru in v mednarodnih odnosih: po drugi strani pa po potrebi in po miselnosti iskanje sporazuma o razorožitvi, skladno s pričakovanjem narodov, da bi neveljavna sredstva, ki jih je ustvaril človeški razum, ne služila vojni, trpinam, miru, ne uničenju, ampak nadaljnjemu, globlji razvoju velike civilizacije.

Končno je potrebno, da mir zagotovi napredek, napredek, kot ga pojmujemo združeni, uresničeni, socialne pravičnosti med narodi in solidarnosti s 'tretjim svetom', v široki politični zamisli, ki naj upošteva gospodarske potrebe razvijajočih se držav, toda tudi njihove psihološke in etične zahteve. V sedanjem urah pa je predsednik republike sprejel predstavnike domačih in tujih novinarjev, RAI, velikih tiskovnih agencij, glavnih urednikov dnevnega in periodičnega tiska. V imenu italijanskega novinarstva mu je voščil predsednik razvojnega združenja Mario Misasi, v imenu tujih novinarjev pa je spregovoril predsednik njihovega združenja Patrick Smith (dopisnik angleške BBC).

V zvezi z današnjo sejo vlade je ministrski predsednik Moro izjavil, da se vlada zaveda, da je v sedanjih urah pa je predsednik republike sprejel predstavnike domačih in tujih novinarjev, RAI, velikih tiskovnih agencij, glavnih urednikov dnevnega in periodičnega tiska. V imenu italijanskega novinarstva mu je voščil predsednik razvojnega združenja Mario Misasi, v imenu tujih novinarjev pa je spregovoril predsednik njihovega združenja Patrick Smith (dopisnik angleške BBC).

DANES

Sele sinoči je bilo objavljeno skupno poročilo zasedanja držav Varšavskega pakta, ki pa ne vsebuje nič novega niti senzacionalnega. Ker celotno besedilo še ni znano, kaže da je — sodeč po Ulbrichtovi izjavi — politični odboj pakta razpravljal predvsem o ukrepih v primeru, da se uresniči načrt o večstranski atlantski jedrski sili. Sicer pa je bistvo poročila v ponovnem poudarku, da se bodo socialistične države še nadalje razvijale v mednarodnih odnosih, za brezatomsko področje v srednji Evropi, za prenehanje oboroževalne tekme in za popolno razorožitev. Varšavski pakt predlaga tudi sklicanje konferenc za razpravljanje o jantstvu evropske varnosti.

Novica dneva pa je bila atentat na predsednika iranske vlade. Atentator je neki študent, ki je izjavil, da je atentat izvršil zato, ker je bilo 'izjavo' njegovo 'versko prepričanje' zaradi vladne politike. V atentatorjem žepu so našli sliko voditelja muslimanske sekte skrajnežev. Zdi se, da atentator ni bil osamljen. Ranjeni predsednik bo odzdravel, začasno pa ga bo nadomestil finančni minister.

Medtem pa se množijo komentarji o tem, kaj sta se pravzaprav dogovorila predčerašnjim de Gaulle in Erhard zlasti pa ali sta sploh odstranila sporazum. Splošno mnenje komentatorjev pa je izid razgovorov je 'negativen'. Zelo značilen je komentar poluradne zahodnonemške tiskovne agencije, ki se ne strinja z Erhardovimi optimističnimi tvmenji — v nasprotju z vsebino poročila o razgovorih — trdi: 'de Gaulle je dejal, da je enotnost Nemčije nemogoča'.

Zanimivo so tudi izjave sovjetskega zunanjega ministra, ki je izrazil zadovoljstvo nad potekom zasedanja glavnice skupščine OZN. Po drugi strani pa je sovjetski delegat vložil protestno noto zaradi U Tanovte izjave, da Sovjetska zveza ne plačuje redno svojih prispevkov za OZN. Končno je važna vest, ki je prišla iz Beograda o večdnevni razgovorih predstavnika Vatikana s predstavnikoma 'jugoslovanske vlade'. Namen razgovorov je haje doseči postopno obnovo diplomatskih odnosov med Beogradom in Vatikanom.

točna ucrnitev levega centra pri sestavljanju krajevnih uprav.

Danes se je začelo zasedanje glavnega sveta PSIUP, na katerem je Vecchietti poročal o političnem položaju. Po njegovem mnenju so stranke levega centra v splošni krizi, ker je smotir njihove vlade doseči 'novo ravnotežje kapitalističnega gospodarstva', ki da gre na škodo ne le delavcev in kmetov, ampak tudi vseh drugih delavcev. Sedanje vlade ni moč več rešiti niti z 'ekstremnim lomiranjem, da bi ga postavili na dnevni red na eni prihodnjih sej vlade; minister za javna dela Mancini pa je sporočil novinarjem, da je predložil predsedstvu ministrskega sveta osnutek urbanističnega zakona, da bi ga postavili na dnevni red na eni prihodnjih sej vlade; minister je dodal, da se bo to zgodilo čimprej bo mogoče.

Novi zakon o Blagajni za razvoj Juga se vključuje v splošen petletni gospodarski načrt. Poseben odbor ministrstva bo pripravil ustrezen načrt, ki bo povezan s petletnim načrtom. Poslanska zbornica je odobrila s takim glasovanjem sporazum med Italijo in Švico o usklajevanju italijanskih delavcev v tej deželi, nato pa je odobrila zakonski osnutek, ki pooblašča vlado, da izda nove carinske tarifyne postavke. Ta zakon je senat že odobril. V senatu pa so razpravljali o usklajevanju vladnega odloka od 23. decembra, s katerim se podaljšuje zapora nad odpušči oseba troskrinskih uradov in zasebnih davčnih izterjav.

Prisistki levice KD 'Forze nuove', ki so se sestali sinoči, so danes objavili sporočilo, v katerem pravijo med drugim, da si bo levica sicer prizadevala za krepitev enotnosti KD, vendar pa da je to moč doseči le z doslednim izvajanjem politike, ki jo je stranka odobrila na kongresu v Neaplju in potrdila na kongresu v Rimu. Razvoj te politike pa vključuje: 1. odobritev petletnega gospodarskega načrta kot pravno učinkovitega instrumenta, da bi v okviru tržnega gospodarstva, spremlenih mehanizem akumulacije in neravnotežja, ki iz tega izhajajo; 2. v ta načrt je treba vključiti politiko proti konjunkturi, ki naj spremeni nevarno tendenco, da se pred brezposelnost in delna zaposlenost; 3. v vladi morajo sodelovati vse sile, ki v KD in izven nje, ki soglašajo s politično linijo levega centra; 4.

Churchillova borba s smrtjo

LONDON, 21. — Tudi danes sta bili objavljeni dve zdravniški poročili o stanju Winston Churchilla, ki je že od predložitve petke v skladu z duhom zunanje politike SZ in socialističnega tabora. Nato je Gromiko govoril o Cipro ter ponovno poudaril, da Sovjetska zveza nasprotuje vmešavanju od zunaj ter da morajo svoje vprašanje rešiti Ciperčani sami ter dejal, da Sovjetska zveza ni nenaklonjena rešitvi 'federalističnega tipa'. Glede Konga je Gromiko zavečal odločitev, da se je večina delegatov v skupščini OZN zavzela za neodvisnost narodov in proti kolonializmu, zlasti pa proti napadu na Kongo. Poudaril je, da se je na ta način pokazala 'istovestnost stališč' 'Sovjetske zveze', 'Vlada SZ', je dejal, 'je bila vedno in bo ostala branitelj neodvisnosti in svobode zatiranih narodov: zato ravna tako tudi v primeru Konga, kjer Comebeje plačanci prav gotovo niso dokončno zmagali z zasedbo Stanleyville. Nemogoče se je upirati 'sgodovinskemu procesu'.

ATENTAT PRED IRANSKIM PARLAMENTOM

Predsednik iranske vlade Mansur hudo ranjen z dvema streloma

Atentatorja, mladega dijaka, so nekaj minut po streljanju aretirali - Zdravstveno stanje ranjenca je zadovoljivo - Brzjavka predsednika vlade Mora

TEHERAN, 21. — 19-letni dijak Mohammad Bokharai je danes streljal na predsednika iranske vlade Hassan Ali Mansura in ga hudo ranil. Tako po atentatu so mladeniča aretirali.

Okrog 10. ure dopoldne je šel iranski predsednik vlade Hassan Ali Mansur v parlament, kjer bi moral predložiti osnutek o nedavnem sporazumu, ki ga je iranska država ustavila za petletno sklenila s petimi tujimi petrolejskimi družbami, katerim se daje pravica, da izkoriščajo petrolejske vire na področnem področju v Perzijskem zalivu. Ko je predsednik vlad pred parlamentom izstopil iz avtomobila in se podal proti vhodu, so se mu nekatere osebe približale in mu izročile neko sprejelo. Predsednik je prosilno sprojel; v istem trenutku pa se mu je nenadoma približal neki mladec s samokresom v rokah in izstrelil nekaj streliv ter takoj nato zbežal. Predsednik vlade je hudo ranjen ob oboji na tleh. Takoj so mu prisilili na pomoč njegovi sodelavci, ga položili v avtomobil in ga odpeljali v bolnišnico. Atentatorja so čez nekaj minut aretirali in ga odpeljali na policijsko postajo, kjer so ga identificirali za dijaka Mohammad Bokharaja, starega 19-let. Nekateri osebe so povedale, da so v trenutku, ko je atentator streljal na predsednika vlade, slišale še nekaj drugih streliv na raznih mestih trga pred parlamentom, kar naj bi pričalo, da je imel atentator nekaj sodelavcev pri svojem nasilnem dejanju.

Ko so v parlamentu zvedeli za atentat so takoj prekinili sejo, vlada pa se je sestala na nujni seji. V bolnišnici so zdravniki ugotovili, da je bil predsednik ranjen z dvema streloma, enega je dobil v glavo, enega pa v bok. Takoj so ga operirali. Iranska vlada je objavila poročilo, v katerem je rečeno, da je zdravstveno stanje predsednika vlade zadovoljivo. Po drugih vesteh pa se zdi, da je njegovo stanje zelo resno, ker je

Baskovski delavci pred Francovim sodiščem

MADRID, 21. — Včeraj se je začela v Madridu razprava proti skupini 19 baskovskih nacionalistov, članov nacionalistične organizacije ETA. Na zatožni klopi sedijo v večini delavci in uradniki iz Bilbae, ki jih je španska policija aretirala oktobra 1963, ker so priredili desetinutno solidarnostno stavko z 50 delavci, ki so jih odpustili z dela zaradi stavke v mesecu maju istega leta. Španske oblasti dolžijo obtožence ilegalne

Bolnikov osebni zdravnik lord Moran ni hotel dati novinarjem po nocošnjem pregledu nobene izjave. Tudi predstavnik britanskega zdravniškega društva danes ni komentiral poročila.

BONN, 21. — Zahodnonemška vlada proučuje možnost, da bi dali vsakemu državljanu zvezne republike Nemčije uradno številko, da bi sledil razvoju naraščajoče avtomatizacije v javni upravi v državi. To je izjavil v parlamentu notranji minister Hermann Hoehner v odgovoru na neko interpelacijo.

IZJAVE SOVJETSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Gromiko je zadovoljen z zasedanjem OZN Sovjetski protest proti poročilu U Tanta

Ali bodo preprečili začetek krize OZN po zaključku politične debate, ki bo v ponedeljek? - Še 14 držav ni plačalo rednih prispevkov - Kdo bo predsednik političnega odbora?

MOSKVA, 21. — 'Izvestija' objavljajo danes intervju z zunanjim ministrom Gromikom, ki je med drugim izjavil: 'Sovjetska zveza in druge socialistične države izvajajo dosledno zunanjo politiko krepitev miru in miroljubne koeksistence.' Nato je poudaril, da je zadovoljen s potekom prvega dela 19. zasedanja generalne skupščine OZN, ker so se 'na splošno poka-

pa proti napadu na Kongo. Poudaril je, da se je na ta način pokazala 'istovestnost stališč' 'Sovjetske zveze', 'Vlada SZ', je dejal, 'je bila vedno in bo ostala branitelj neodvisnosti in svobode zatiranih narodov: zato ravna tako tudi v primeru Konga, kjer Comebeje plačanci prav gotovo niso dokončno zmagali z zasedbo Stanleyville. Nemogoče se je upirati 'sgodovinskemu procesu'.

Danes pa je sovjetska delegacija ostro protestirala proti poročilu glavnega tajnika U Tanta, ki je med drugim izjavil, da so Sovjetska zveza in druge socialistične države v zankostu s plačevanjem svojih prispevkov za OZN. V protestni noti, ki jo je izročil U Tanu, tu sovjetski delegat Nikolaj Fedorenko je v začetku tega tedna, se poudarja, da je U Tanovto stališče izraz samo ene skupine držav ter da je zaradi tega nezakonito in nasprotuje statutu OZN. V 'sovjetski noti' je tudi rečeno, da je Sovjetska zveza redno plačevala svoje prispevke ter da je U Tanovto poročilo 'nedopustno enostransko in samovoljno', ker glede tega vprašanja v celoti podpira stališče ZDA, 'eki hočejo zvaliti vsvo odgovornost za delovanje Združenih narodov v primerih, ko je bil kršen statut z imperialističnimi napadi v Kongu in na Srednjem vzhodu'.

Italijanska delegacija pa je sporočila predsedstvu generalne skupščine, da bo njen predstavnik govoril prihodnji ponedeljek ob zaključku politične debate sedanjega zasedanja. Govoril bo verjetno podtajnik Giuseppe Lupis, ki bo prišel v New Yorku jutri popoldne.

Predsednik skupščine Quaison Sackey je namreč sklenil, da bo zaključek debate šel v ponedeljek, z namenom, da bi omogočil še kak poskus rešitve finančnega vprašanja. Število držav, ki bi bile lahko kaznovane na podlagi člena 19 listine OZN z izgubo pravice glasovanja, se je sedaj zmanjšalo od 16 na 14, ker sta prispevke plačali med tem tudi Bolivija in Haiti. Med ostalih 14 državami je Francija, nekatere južnoameriške države

MOSKVA, 21. — Danes je bilo objavljeno istočasno v Moskvi in v Varšavi skupno uradno poročilo osmih držav Varšavskega pakta. V poročilu je med drugim rečeno, da je bil sestanek 'posvetovalnega političnega odbora držav podpisnic

držav avvske pogodbe sklican zaradi razpravljanja o novem položaju, ki je nastal zaradi nastopov določenih članov NATO za ustanovitve večstranske jedrske sile in da bi proučili posledice, ki bi jih ti načrti utegnili imeti za mir. Posvetovalni politični odbor izjavlja, da so socialistične države enotno spriče imperialistične grožnje in da bodo poskusili imperialističnih krogov o zamrznjenju jedrskega oroja, kakor tudi predloga za brezatomsko področje v srednji Evropi. Politični odbor podpira poljski predlog in predlaga sklicanje konferencie evropskih držav, na ka-

pogovjev za prenehanje oboroževalne tekme in za dosego popolne razorožitve.

Poročilo poudarja dalje, da smatrajo države Varšavskega pakta danes za zelo nujno 'jantstvo evropske varnosti, ki ga hudo ogrožajo načrti za večstransko jedrsko silo'. Jantstvo pa je mogoče doseči 'z uresničenjem predlogov o zamrznjenju jedrskega oroja, kakor tudi predloga za brezatomsko področje v srednji Evropi'. Politični odbor podpira poljski predlog in predlaga sklicanje konferencie evropskih držav, na ka-

teri bi se razpravljalo o ukrepih za zajamčenje skupne varnosti v Evropi.

Voditelj Zahodne Nemčije Walter Ulbricht je po prihodu iz Varšave v Berlin, izjavil, da so na zasedanju proučili 'resno nevarnost, ki jo predstavlja za mir širjenje atomskega oroja na revanšistične politike in militariste Zahodne Nemčije'. 'Predstavniki vseh držav varšavskega pakta so obsodili vse načrte revanšističnih politikantov Zvezne nemške republike za sodelovanje pri večstranski jedrski sili. 'Upoštevali so tudi nujnost, da se tej nevarnosti praktično uprejo. Zasedanje bo brez dvoma dalo novo spodbudo naši borbi proti militarizmu in revanšizmu Bonna, za trajnejši mir in za mi-

rojlubno rešitev nemškega vprašanja. Ulbricht je nato poudaril, da je bila med Vzhodno Nemčijo in ostalimi državami dosežena popolna enakost stališč.

Indonezija sporočila svoj izstop iz OZN

DZAKARTA, 21. — Med verskim obredom v predsedniški palači je Sukarno izjavil, da ga je Mohamed navdihnil, da je izstopil iz OZN in da je to njegovo odločitev odobrilo vse indonezijsko ljudstvo; da je 'Kritični zdelala svet' 'kot strela z jasnega in da je Indonezija sedaj sredi svetovne pozornosti.

Indonezijski delegat pri OZN Lambertus Palar je izročil danes zvečer generalnemu tajniku U Tanu pismo, v katerem Indonezija sporoča uradno svoj izstop iz OZN.

Kitajska-ZSSR

PEKING, 21. — Kitajski tisk objavlja danes celotno besedilo članka, ki ga je objavila 6. januarja glasilo KP Albanije 'Zeri i Populit' in v katerem obtožujejo nove sovjetske voditelje, da se zvešto držijo politike svojega starega voditelja Hruščova.

Kitajski tisk pa objavlja tudi odlomke iz govorov, ki sta jih imela Todor Živkov in Walter Ulbricht in ki oba podpirata sovjetsko stališče; nadalje odlomke iz čeških, madžarskih, italijanskih in ameriških revij in člankov Yvessa Moreauja, 'Hruščov in 'Krimche' od 22. novembra z naslovom 'Nov napad Pekinga'.

Nota Kitajske Vel. Britaniji in SZ

TOKIO, 21. — Zunanji minister Kitajske Chen Yi je poslal diplomatsko noto Veliki Britaniji in Sovjetski zvezi, v kateri ju poziva naj zahtevata od ZDA, da preneha z neposredno invazijo v Laos in z raztegnitvijo vojne na indokitski polotok.

Sedem rudarjev zasulo na Poljskem

VARŠAVA, 21. — V premočnem disko pri Katovicah v zahodni Poljski je zasulo sedem rudarjev, ki so izgubili življenje.

Zasedanje IU Svetovne sindikalne organizacije

Priprava dnevnega reda za oktobrski kongres

Marca se sestane v Rimu izvršni odbor, kongres pa bo v Varšavi

MOSKVA, 21. — V Moskvi se je danes začelo zasedanje izvršnega urada Svetovne sindikalne federacije, ki bo trajalo do 23. t. m. Izvršni urad mora pripraviti dnevni red za kongres svetovne sindikalne federacije, ki bo prihodnje ga oktobra v Varšavi. Dnevni red bo moral izvršni urad predložiti v odobritev izvršnemu odboru Svetovne sindikalne federacije, ki se bo sestel prihodnjega maja v Rimu.

Po nekaterih vesteh se zdi, da bo dnevni red, ki ga pripravi izvršni odbor, vseboval šest točk in sicer: 1. Poročilo o izvedbi akcijskega programa Svetovne sindikalne federacije; 2. poročitev položaja v sindikalnem gibanju; 3. nove komisije za razvijanje; 4. poročila o razvijanju; 5. analiza položaja; 6. finančna vprašanja.

Državni pravdnik je za Oberhausera zahteval sedem let prisilnega dela, medtem ko je njegov zagovornik trdil, da je obtožence izvršil omenjenega dejanja na ukaz narejenih in v strahu, da ga kaznujejo, če ne uboga. Poleg tega je zagovornik skušal izločiti zločina iz rok pravice s trditvijo, da so bile s sedanjo obravnavo kršene ustavne pravice na njegovo škodo, ker da je bil obtoženec je obsodjen od nekega sodišča v Vzhodni Nemčiji. Predsednik je za izgovor odločno zavrnil in poudaril, da so v Vzhodni Nemčiji Oberhausera obsodili za povsem drug kriminalna dejanja.

Blazo Jovanović povabljen v Italijo

BEOGRAD, 21. — Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blazo Jovanović je sprejel danes odpravnik poslov italijanskega veleposlanika v Beogradu Vincenza Benedicetisa, ki mu je izročil pismo vabilo predsednika ustavnega sodišča Italije, naj obišče ustavno sodišče Italije.

A. Casaroli v Beograd?

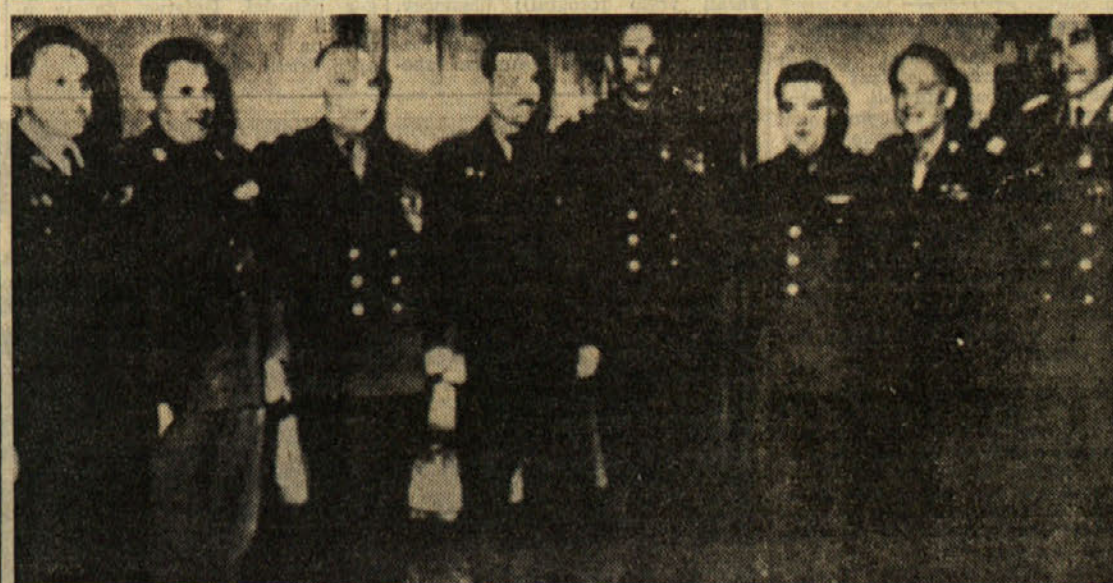
BEOGRAD, 21. — Po vesteh iz dobro obveščenih krogov se baje nahaja v Beogradu zastopnik tajništva za zunanje zadeve Vatikana Agostino Casaroli, ki z zastopniki zvezne komisije za verska vprašanja vodi razgovore o ureditvi odnosov med Vatikanom in Jugoslavijo. O bivanju in razgovorih vatičanskega zastopnika v Beogradu vlada v tujakih javnih in medijih velika zadržanost, tako da

Obsodba nacista zaradi sodelovanja pri množičnem umoru Židov

MUENCHEN, 21. — Porotno sodišče je danes obsodilo Josefa Oberhauseraja i Muenchna, bivšega narednika SS, na štiri in pol leta prisilnega dela zaradi sodelovanja med vojno pri umoru najmanj 300.000 Židov v koncentracijskem taborišču Belzec na Poljskem. Poleg tega je sodišče prišlo, da je Oberhausera kriv tudi sodelovanja pri petih množičnih umorih po 150 Židov naenkrat.

Razstava keramike iz Faenze na Reki

REKA, 21. — Danes odprti razstavo keramiko iz Faenze, ki ima 800-letno tradicijo v let umetnosti. Razstavljavci Goffredo Gaeta, Domenico Matteucci, Pietro Melandri, Guerrino Tramonti in Carlo Zanolli, ki spadajo med najbolj znane italijanske keramiste, so razstavili 48 svojih izbranih del.

Obrambni ministri, ki so se udeležili zasedanja šestih držav Varšavskega pakta: Lomsky (CSSR); Salajan (Rumunija); Malinovsky (SZ); Djurov (Bolgarija); Grečko (SZ — poveljnik oboroženih enot Varšavskega pakta); Czelge (Madžarska); Spihalsky (Poljska) in Hoffmann (Vzhodna Nemčija)

POTREBNO JE STVARNOSTI POGLEDATI V OČI

O tako imenovanem taktičnem jedrskem orožju

Delitev jedrskega orožja na taktično in strateško je, spričo moči in dometa pri prem, nesmiselna in tendenciozna - Nevarna vloga detonatorja, ki bi utegnil povzročiti splošno jedrsko eksplozijo

Zadnji čas se pogosto srečujemo s vojaškimi teorijami, posebno v ZDA, po katerih bi uporaba taktičnega jedrskega orožja, za razliko od strateškega, v tako imenovanih majhnih vojnah na raznih področjih sveta bila mogoča in dovoljena. V resnici je jedrska strategija nedeljiva in je ni moč ločevati na veliko in majno, ko pa je meja med jedrskim in klasičnim orožjem v praksi že izbrisana in kar ustvarja zelo nevarno možnost, da se silehni morebitni spopad med državami utegnil spremeniti v splošno jedrsko vojno.

Danes med taktično jedrsko orožje pristevamo mine, artilerijske in minometalske granate, projektilne in letalske bombe, ki so polnjeni z jedrskim eksplozivom in dosega moč 100 kiloton. Bomba, ki je 1. 1945 bila odvržena nad Hirošimo, je imela moč 20 KT, povzročila pa je smrt okrog 60.000 oseb.

Domet vseh teh izstrelkov znaša danes od samo nekaj kilometrov do skrajne meje borbenega poseganja taktičnih letal z jedrskimi bombami (800 km), kar presega dimenzije številnih evropskih in drugih dežel.

Ce torej upoštevamo oba omejenja činitelja — moč in domet tako imenovanega taktičnega orožja, lahko takoj ugotovimo vso nesmiselnost že omenjene njegove kategorizacije. Njegov taktični pomen je lahko takšen samo v primeru zelo prostranstva dežel s številnimi prebivalstvom, za manjše in srednje dežele pa je to orožje, glede na njegove možnosti in učinke, pravzaprav strateškega značaja.

Dejlo v pogledu ustvarjanja najrazličnejših vrst jedrskega orožja, se je razvijalo v dveh smereh — v smeri proizvodnje jedrskega orožja s čedalje večjo močjo in v smeri njenega zmanjševanja. To delo je v zadnjih letih potekalo izredno živahno in številni jedrski poizkusi, ki so v tem obdobju bili opravljeni, posebno oni v podzemlju, se pogosto povezujejo prav s tem orožjem majhne moči. Po nekaterih podatkih, so Amerikanci uspeli proizvesti jedrsko orožje, katerega moč znaša eno desetino kilotone, kar bi pomenilo, da je malone izbrisana meja med orožjem, polnjenim s klasičnim (kemničnim) ter jedrskim razstrelivom.

Ta kontinuiteta v sredstvih za ubijanje in rušenje predstavlja novo dejstvo, ki priteguje tako pozornost vojaških načrtovalcev na Zahodu kot onih na Zahodu. V času, ko je med učinkom najmočnejšega klasičnega orožja in posledicami jedrskega z najmanjšo močjo še obstajala ogromna razlika, se je lahko zdelo manj verjetno kot danes, da bi neka jedrska sila v določenih okoliščinah padla v izkušnjo ter uporabila jedrsko borbena sredstva. Kot potrdilo za to, bi lahko naveli vojno na Koreji, ko so Amerikanci preživljali zelo težke trenutke, a vendar niso hoteli uporabiti jedrskega orožja, čeprav so se za to ogrevale nekatere njihove najvišje vojaške osebnosti.

V zahodnem tisku je moč zaslediti podatke, po katerih številni jedrski konci za taktična orožja, ki z njimi razpolaga NATO, dosega samo v Zahodni Evropi nad 25.000. Ameriški obrambni minister pa je pred nedavnim izjavil, da se je taktična jedrska sila ZDA v Evropi povečala v teku zadnjih treh let za 60 odstotkov. Zelo verjetno je potemtakem, tudi če bi na te številke gledali z največjo rezerviranostjo, da so razpoložljive zaloge dokaj pomembne, kot tudi, da za človeštvo predstavljajo veliko neposredno nevarnost.

Pojav tako velikih količin in tako bogatega asortimana taktičnega jedrskega orožja, je v nekaterih deželah Zahoda zbudil stalovalne in zelo nevarne tendence.

Ena od teh bil, da bi s tem orožjem samostojno razpolagalo vrhovno poveljstvo NATO za Evropo (SHAPE). Ta ima svoje zagovornike tako v ZDA (posebno med nekaterimi republikanci ter v vojaških krogih) kot v nekaterih zahodnoevropskih deželah NATO. Njeni pristaši so ogroženi nasprotniki vsega, kar bi utegnilo omiliti dosedanja politiko jedrskega izsiljevanja.

Veliko nevarnost skrivajo tudi pojmovanja, da tako številna in raznovrstna taktična jedrska orožja omogočajo uporabo strategije »opozorilnih udarcev«, »omejene škodo« in »humanizacije« jedrske vojne. V resnici pa le-ta samo navajajo k uporabi taktičnega jedrskega orožja tako v primeru »majhnih vojn« izven Evrope kot

lokalnih spopadov na našem kontinentu samem. Pristaši te ideje menijo, da dozdevna premoč Zahoda v pogledu jedrskih borbanih sredstev dovoljuje dežalam NATO, da se igrajo z vojno ter izsiljujejo nasprotno stran, posebno če ta svojo obrambo gradi na klasičnem orožju. Pri tem pa pozabljajo, oziroma ne žele opaziti dejstva, da jedrske strategije ni moč deliti na veliko in majhno, lokalno in globalno, ker je ta v najtesnejši zvezi s totalno vojno, v kateri bi prej ali kasneje bile uporabljene vse razpoložljive sile in sredstva. To je logika naše dobe, v kateri se vsa politična in vojaška dejavnost dežel odvija v senci grožnje, da se sleherni spopad — naj bo ta v začetku še tako majhen in omejen — spretni v jedrsko vojno. V takšnih okoliščinah, bi taktično jedrsko orožje pač predstavljalo nekakšen detonator, ki bi povzročil splošno jedrski spopad, katerega strahotne katastrofalne posledice za ves človeški rod si ni moč niti zamisliti. In težko je verjeti, da bi v morebitni bodoči vojni ena od obeh strani, najsi bo napadalec ali napadeni, tak tista, ki bi se znašla v neugodnem položaju, da bi, torej, ta v tem primeru ne uporabila vseh sredstev za izboljšanje svojega položaja.

Vsa ta in še mnoga druga razmišljanja o najrazličnejših platih vojne v današnjem času, nas spričo tega nedvomno morajo privedi do zaključka, da nam najvišji življenjski interesi vseh narodov nalagajo kar najhitrejšo odpravo vojne nevarnosti na osnovi neke splošne in popolne razorožitve kot edine alternative za ohranitev ter nadaljnji razvoj človeške skupnosti. Vse pobude in ukrepi, ki bi k takšni usmeritvi kakorkoli, tudi v najmanjši meri, prispevali, bodo za gotovo deželne vse podpore od strani resnično miroljubnih sil sveta.

V PRESTOLNICI V ZADNI VOJNI NAJBOLJ PRIZADETE DEŽELE

Stara Varšava je v dvajsetih letih ponovno postala lepa

Ko sta osvobodilni vojski 17. januarja 1945 vkorakali v mesto, je to bilo le velikanski kup ruševin - Danes je mesto obnovljeno in bolj bogato

Te dni je bilo zanimanje svetovne javnosti usmerjeno tudi v prestolnico Poljske, kjer je bilo zasedanje predstavnikov držav — članic varšavskega pakta. Načrtuje pa je hotelo, da je to zasedanje časovno skoraj sovpadalo z dvajsetletnico osvoboditve Varšave, kajti 17. januarja 1945 — bila je to sreda — ob 10. uri dopoldne sta Rdeča armada ter poljska vojska stopili ena z druga, druga s severa v Varšavo, Hkrati pa so oklepne enote Rdeče armade začele mesto osvobajati tudi z zahodne strani, tako da je bila nemška vojska v mestu zajeta.

Ko je te dni prestolnica poljske države slavila 20. obletnico tega velikega dogodka, je napravila hkrati nekakšen obračun, kaj se je od tedaj v tem mestu napravilo. Brž ko sta Rdeča armada in poljska partizanska vojska začeli z osvoboditvijo Varšave, je bilo preko radia sporočeno preživelim bivšim prebivalcem Varšave, naj se vrnejo v mesto. Toda od 1.300.000 prebivalcev, kolikor jih je pred vojno štelo to mesto, jih je nad 800.000 bilo pobitih ali so pomrli v nacističnih taboriščih. Samo varšavskih Judov so nacisti pomorili 400.000. V mestu ob prihodu osvobodilnih vojske je živelo komaj 162 tisoč ljudi. In še ti pravzaprav niso imeli, kaj stanovati in od česa živeti, kajti osvobodilni vojski sta našli mesto v ruševinah: nad 80 odst. stanovanjskih hiš in prav toliko industrije je bilo na tleh.

In vendar je že v februarju istega leta bilo v Varšavi že 240 ljudi, v marcu 318, v aprilu 395, v avgustu 421 in konec leta že malo manj kot 500.000 ljudi. Prihajali so stari prebivalci Varšave med svoje ruševine in tudi podelovali, ki naj bi nadomestili pobite meščane Varšave. Prihajali so ali se vračali med ruševine in v lakoto, vendar pa pripravljeni na napore, na žrtve, da bi njihova prestolnica spet zaživel. In to se je zgodilo: danes šteje Varšava 1.322.000 prebivalcev, torej komaj 75.000 prebivalcev manj kot jih je štela pred vojno.

Varšava je razdeljena v sedem mestnih četrti. Največja, odnošno najpomembnejša četrt je tako imenovani center, kjer je največ zgradjenega, kjer so cele ulice nebotičnikov, kjer so srednje upravne ustanove dežele, kjer je sedem visokih šol, 10 muzejev, 11 gledališč, 34 osnovnih šol, 9 gimnazij, 8 posebnih šol, 86 strokovnih in drugih srednjih šol itd. itd.

Druga varšavska zelo pomembna četrt je Praga, ki šteje 207.000 prebivalcev in v kateri je velik del industrije, ki zaposluje 70.000 delavcev. V Varšavi živi sedaj 1.322.000 prebivalcev, na razpolago je 800.000 sob, toda od tega je kar 520.000 novih, ostalo so pa

OVEN (od 21.3. do 20.4.). Obstaja nevarnost, da bi vaši načrti bili ogroženi od občutljivosti drugih. Neka nesreča bo bistveno vplivala na spremembo vašega duhovnega razpoloženja.

BIK (od 21.4. do 20.5.). Manjše diskusije med sodelavci, bodite previdni. Sledite svoji vesti in se ne zanimajte za druge.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.). Najdlje s svojim izpolnjevanjem na poklicnem področju. Pazite, da bi zainteresirani ne spreminjali smisla vaših besed.

RAK (od 22.6. do 22.7.). Ne spuščajte se v nepopoln pregled. Bodite na varu, zlasti najbližjih, bodite kar najbolj previdni.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.). Nikakor ne podcenjujte nasvete svojih sodelavcev. Neko novo pri-

jeteljstvo vam bo v veliko uteho. STRELEC (od 22.11. do 20.12.). Na poklicnem področju bo prišlo do določenih napetosti. Danes ne sprejmite nobene važne odločitve. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.). Pri reševanju nekega doslej zanezanega vprašanja, boste razvili zelo uspešno dejavnost. Sreča vam je zagotovljena, če boste najprej premagali samega sebe.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.). Vaši dohodki se vam bodo povečali, vendar se posvetite izključno svoji dejavnosti. S pretrgano samoljubnostjo ne boste nikamor prišli.

RIBI (od 20.2. do 18.3.). Ukrepite brez strahu in ne zavracajte novih idej. Uspeh vam je zagotovljen, če se boste bolj opirali na potrpežljivost.

Zakon med lepo Abbe Lane in Xavierom Cugatom se je, kot znano, končal z dokaj vihrano ločitvijo. Kljub temu Abbe Lane ni izgubila zaupanja v zakonsko življenje in se je pred kratkim ponovno poročila z gledališkim impresarijem Perryjem Leffom, ki ga vidimo skupaj z njo na sliki.

in še 267 ustanov za predšolsko mladino, da morejo starši, ki so zaposleni, pustiti v teh ustanovah do 30.000 otrok, da nemoteno lahko opravljajo svojo službo oziroma v rokah strokovnega osebja.

Veliko ljudi, ki so zaposleni v varšavski industriji in predvsem tisti, ki delajo v različnih javnih ustanovah, stanuje v Varšavi sami. Kljub temu prihaja v Varšavo vsak dan 140.000 delavcev in nameščenec iz varšavske okolice. Dovolj vse te množice ljudi s podelitvijo in okolice pa se v mestu skoroda ne opazi, kajti Varšava ima dve veliki ali osrednji železniški postaji, ki sta zgrajeni pod zemljo.

Kakor v vseh prestolnicah zahodne Evrope, je tudi v Varšavi avtomobilski promet, v primerjavi z Zahodom, šibkejši, vendar pa je v Varšavi registriranih kar 55.000 državnih in zasebnih avtomobilov, meščanom pa na nadalje služi še 845 tramvajev, 600 avtobusov in 124 filobusov, mreža taksijev pa razpolaga z 2.580 avtomobili, to se pravi, da je v Varšavi mestni promet močno oskrbovan s prometnimi sredstvi in da je Varšava glede avtomobilskega prometa vendarle živa.

Se bi lahko nizali podatke, ki bi nam izpolnili sliko današnje Varšave, vendar mislimo, da je že to, kar smo našli, dovolj in če kaka številka ni posebno presenetljiva, kot so npr. številke o mestnem prometu in motorizaciji, se moramo zavedati, da je že to, kar je bilo v poljski prestolnici doslej ustvarjenega, mnogo, rekli bi celo nad zmogljivostni poljskega ljudstva.

R. L.

TUDI CIVILNEMU LETALSTVU SE HUDO MUDI...

Vedno več naročil za ameriško letalo z nadzvočno brzino

Italijanska letalska družba «Alitalia» je naročila še tri letala «SST»

WASHINGTON, 21. — V ZDA pripravljajo nadzvočno letalo, ki za sedaj nosi oznako «SST» in ki bo moglo preleteti Atlantik v samih treh urah. Čeprav je letalo šele v pripravi, fazi in je deloma preizkušeno, je družba, ki ga gradi, dobila doslej že 100 naročil, to se pravi, da je že zagotovljeno, da jih izdeja 100. Zadnje naročilo prihaja iz Italije, ki je v torkar naročila ameriški družbi «Boeing» tri potniška letala vrste «SST», tako da bo italijanska letalska družba «Alitalia» dobila iz ZDA šest tovrstnih letal.

Sicer pa je vsa ta zadeva še vedno odvisna od tega, ali bo predsednik Johnson dokončno pristal na gradnjo tega letala, kajti, kakor je znano, so stroški za gradnjo prototipa tega letala tolikšni, da morajo ZDA iz državnih sredstev dodeliti določeno delo sredstev za kriticke stroške.

Po najnovejših vesteh se je v krogih ameriške zveze ustanove za civilno letalstvo, kot tudi v drugih zainteresiranih krogih v zadnjih dneh ponovno obnovilo zaupanje v ta načrt. Zato se pričakuje, da bo v bližnjih dneh predsednik Johnson na kakšni tiskovni konferenci povedal, da bodo načrti, ki jih je predložil 5. junija 1963 pokojni predsednik Kennedy, izvedeni. To uradno temelji posebno na dveh dejstvih: predsednik Johnson je 20. marca lanskega leta potrdil Kennedyjev sklep iz leta 1963, poleg tega pa so bili pred dnevi predloženi od ustrezne ameriške družbe nov izpopolnjeni načrti v zvezi z drabno za gradnjo trupa novega letala, ki bi ga hoteli graditi družbi «Lockheed» in «Boeing». Poleg tega je tudi znano, da so nekateri poskusi letal z nadzvočno brzino dali razmeroma dobre rezultate.

Italijanska letalska družba «Alitalia» si je, kot smo videli, zagotovila šest takšnih potniških letal, podobno sta si po šest tovrstnih letal zagotovili francoski letalski družbi «Air» in «Boac». Nemška letalska družba «Lufthansa» si je naročila tri letala, španska družba za civilno letalstvo «Iberia» si je prav tako naročila tri letala, dočim so si Japonci zagotovili pet letal, najmočnejši ameriški družbi za civilno letalstvo in sicer «Pan American» in «TWA» pa sta si zagotovili prva 15, druga pa 10 letal.

V zadnjem času so v zvezi z gradnjo ali še bolje s pripravo na gradnjo tega letala preizkusili neke nove kovine, kot npr. kovine, ki so last ruske carske družine. Bivši funkcionar «CIA» je izjavil, da bo biseru poljskemu polkovniku pomagal pri uveljavljanju njegovih zahtev in pravice. »Ugotovitve preiskave glede Goleniewskega so me prepričale, da je on resnično carjevič Aleksej in ne razumem, zakaj «CIA» odklanja objavo dokazov o istovetnosti osebe, ki je za našo deželo zaslužna in ki si želi le, da bi lahko živel pod svojim pravim imenom in da bi ji bile priznane njene pravice.»

Istovetnost Goleniewskega naj bi bila ugotovljena na temelju primerjave prstnih odtisov in nekaterih drugih anatomskih elementov. Po trditvah Goleniewskega je vsa ruska carska družina rešila s posredovanjem japonskega cesarja in zaradi zaščite Lenina. Car Nikolaj II. in carica naj bi bili tretje dni umrli leta 1924. In 1932, letu, štiri sestre, vojvodinje Olga, Tatjana, Marija in Anastazija, pa so se vedno žive. Anastazija naj bi živi z Goleniewskim v Long Islandu.

Praga, 21. — V gradu Mansfield so odkrili sliko italijanskega slikarja Andrea del Sarta. Gre za »Mater božjo z otrokom in sv. Janezom«. Slika je bila izdelana v marcu 1520. leta. Podobna slika iste slikarja je tudi v galeriji Rotshild in do sedaj se vedno menilo, da je slika v gradu Mansfield na Češkopoljskem le kopija izvirnika, ki je v Rotshildovi zbirki. Ko pa so to delo pri restavriranju nekoliko podrobneje pregledali, so strokovnjaki ugotovili, da je izvirnik. Trenutno je umotvor razstavljen v praški galeriji stare umetnosti. Sedaj so se strokovnjaki vrgli na preučevanje, kako je ta slika prispela v Prago.

R. L.

PETEK, 22. JANUARJA 1965

Radio Trst A
7.00 Kolesarj, 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Radio za šole; 11.55 Ital. akvareli; 12.15 Pomenek s poslušalci; 12.25 Iz glasbenih sporedov; 13.30 Solisti z orkestri; 17.00 Orkester p.v. Guida Cergolija; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.15 Umetnost; 18.30 Jug. solisti; 18.50 Saksafonist O. Coleman; 19.00 Ansambel Pino Calvi; 19.15 Odporinski gibanje in ital. pripovedništvo; 19.45 Kilare in ritmi; 20.35 Gospodarsko in delo; 20.50 Skladbe domačih avtorjev; 21.00 Opera glasba; v odmoru: Umberto Urban; 21.15 Pesnik Ivan Mazuranič; 21.25 Pianist Rahn Sharon; 22.30 Jazz; 23.00 Nočni preludi.

Trst
12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Pesmi za najmlajše; 13.35 Zborovsko petje; 13.55 Silarska razstava; 14.05 Duo iz Stuttgarta.

Koper
7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 12.00 in 12.55 Glasba po želja; 13.40 Zbor »Joža Čahovč«; 14.00 Popularne skladbe; 15.00 Melodije; 15.45 Domáci ansambli; 16.00 Blejski festival jazz; 16.35 Orkestri; 17.00 Danasnjega teme; 17.10 Operetna glasba; 17.40 Glasbeni kaledoskop; 18.00 Prenos RL; 19.00 Noel Chibous igra za vas; 19.30 Prenos RL; 22.15 S. Bechet in njegov ansambel; 22.40 Tri Chopinove poloneze.

Nacionalni program
6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Mozartova

simfonija K-504; 9.45 Popevke; 10.00 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Melodije in romane; 11.45 Skladbe za godala; 12.25 Dva glasova en mikrofon; 14.35 Vreme na ital. morjih; 15.15 Filmske in gledališke novice; 15.15 Za vašo darsko rubriko; 15.00 Program za najmlajše; 16.30 Elgarjeve varietete; 17.25 Domače diskoteke; 18.00 Vatikanski koncert; 18.15 M. Gorki; 18.30 Odlada za delavce; 20.25 Goethejeva mladost; 21.00 Simf. koncert; 22.45 Mantovanijev orkester.

II. program
7.30 Jutranja glasba; 10.40 Novo ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 12.00 Zvočni trak; 14.00 Pevci; 14.45 Za prijatelje plošč; 15.00 Ital. narodni ples; 15.15 Za vašo diskoteko; 15.35 Koncert v miniaturo; 16.00 Radijski; 17.05 Glasbena popotovanja; 17.35 Ljudska enciklopedija; 18.35 Zgodovina ital. političnih gibanj; 21.00 Z mikrofonom v Ljubljano; 21.40 Verna glasba; 22.00 Jazz.

III. program
18.30 Ruska kultura; 18.55 Prejeli smo; 19.15 Ital. periodični tisk; 19.30 Vivaldi in Debussy; 20.30 Revija revij; 20.40 Prokofjev; Koncert št. 1; 21.20 A. Buero Vallajo; »Un sognatore per un popolo«.

Slovenija
8.05 Uvertura, scherzo in valček; 8.35 Za vsakogar nekaj; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Pihalna godala; 9.35 Nova pesmica; 10.15 Komorni zbor; 10.35 Novo na knjiz-

ni polici; 10.55 Glasbena medigra; 11.00 Nimaš prednosti; 12.15 Domači ples; 12.30 Iz oper; 12.45 Ital. veristov; 12.30 Priporočila; 14.05 Za soliste; 14.35 Komorni ansambli; 15.25 Napotki za turiste; 15.30 Narodne iz Plemen; 15.45 Novo v znanosti; 16.00 Vsač dan za vas; 17.05 Simfonični koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Zabuva glasba; 18.45 V skupinskih odborih; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Zvočni mozaik; 20.30 Znanstvenopolitični pregled; 20.40 Neznani Verdi; 21.10 O morju in pomorskih; 22.10 Jazz; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma starih mojstrov.

Ital. televizija
8.30 Šola; 14.30 Mednarodne sinuistične tekme v Kitzbuehu; 18.25 TV obzornik; 18.45 TV tribuna; 19.15 Komorni zbor RTV Ljubljana; 19.45 TV akcija; 20.00 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Simf. koncert; 19.40 Odlada za delavce; 20.00 Sportne vesti; 20.15 V parlamentu; 20.30 Dnevnik; 21.00 Shakespeareov «Hamlet»; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL
21.00 Dnevnik; 21.15 Anketa o Holandski; 22.15 Revija varietetskikh prireditelj; 23.00 Sportne vesti.

Jug. televizija
18.10 Skrinjke, ki pripoveduje; 18.25 TV obzornik; 18.45 TV tribuna; 19.15 Komorni zbor RTV Ljubljana; 19.45 TV akcija; 20.00 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Simf. koncert; 19.40 Odlada za delavce; 20.00 Sportne vesti; 20.15 V parlamentu; 20.30 Dnevnik; 21.00 Shakespeareov «Hamlet»; 23.15 Dnevnik.

Goriško-beneški dnevnik

SPORTSPORTSPORT

S SEJE POKRAJINSKEGA ODBORA

VEČERI OB SREDAH V KLUBU «GREGORIČ»

DAVISOV POKAL V EVROPSKI CONI

NOCOJ NA STADIONU «PRVI MAJ»

Razpisali bodo 3,5 milijona lir
nagrada za goriške visokošolce

Dr. Anica Šturm nagrajena za tezo o gornjem Posočju

Na svoji običajni tedenski seji, pretekli torker zvečer, je pokrajinski upravni odbor obravnaval in odobril več ukrepov v korist dijakov.

Odbornik Pecorari je med drugim predlagal, naj se izplača nagrada 50 tisoč lir dr. Anici Šturm, ki je pred kratkim doktorirala v slovenstvu na tržaški univerzi. Šturmova je namreč v skladu z natečajem, ki ga vsako leto razpiše pokrajinska uprava za univerzitetne teze, ki obravnavajo argumente, kateri se tičejo naše pokrajine, ali so v njenem interesu, predložila tako tezo z naslovom «Gornja Soška dolina — zemljepisno antropološki študij». En izvod te teze so dali v pokrajinski muzej v Gorici.

Snov teze je avtorica povzela po proučitvi številnega tiskanege materiala, ki obravnava to vprašanje, ter je izvedla tudi temeljito proučevanje na kraju samem. V njej je opisano fizično okolje ter razvoj od naselitve do sedanjih značilnosti prebivalstva v tem predelu, tudi z oziroma na njegovo gospodarsko dejavnost. Ker so značilne oblike pri naselitvi ter človeški dejavnosti prav dom in hiša, je v tej zanimivi tezi dom deležen še posebno globokega proučevanja.

V skladu z izvajanjem obstoječega pravilnika, ki ga je pokrajinski svet odobril že leta 1962, so odborniki sprejeli tudi sklep, da bo do objave razpisa za študijske nagrade goriških visokošolcem tudi za šolsko leto 1964-65. V ta namen je določenih kot najvišji znesek 3,5 milijona lir. Nagrade bodo razdelili na osnovi učenih uspehov in gospodarskega položaja posameznih dijakov.

Družinske doklade
za kmečke delavce

Sindikalna zveza kmečkih delavcev pri CILS sporoča, da je INPS v posebnem pismu odgovoril na njeno vprašanje glede določitve dobe, ki pride v poštev za izplačilo družinskih dokladov kmečkih delavcem. V pismu je rečeno med drugim, da je veljavna v ta namen kakršna koli dokumentacija in da se šteje doba od tistega časa, ko se je rodil v družini otrok, ko se

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Osa pičila šoferko
ki je treščila v drevo

Kaznovani tujci, ki niso izpolnili prijavnice za prenočevanje

Okrajni sodnik v Gorici je večeraj dopoldne obravnaval primer nepravilne prometne nesreče, ki se je pripetila dne 19. aprila v Dohi. Takrat je 32-letna Laura Pison iz Trsta. Korzo Italija 23 sforirala skozi Dol avto, v katerem je bila tudi njena prijateljica 34-letna Laura Martelli, prav tako iz Trsta. Pisonovo je pičila osa in zaradi tega je izgubila kontrolo nad krmilom ter treščila v obcestno drevo. Pri tem je bila Martelli ranjena ter se je morala zdraviti 6 mesecev. Sodiščnik je obtoženo Pison opustil, Martelli pa je dobila odškodnino, ki ji je bila priznana pri drugi razpravi.

Sodiščnik je večeraj obsodil na plačilo po 8 tisoč lir globe tri tuje državljane, pogojno in brez vpisa v kazenski list, ker se niso prijavili pri policiji kot to določajo predpisi. Ti so 25-letni Avstrijec Edit Horst iz Linca, ter 28-letni

Haouidec Redjeb iz Tunizije, ki sta po policiju mornarja ter sta prišla dne 18. septembra lani v Gorico in prenočila pri svojem stanovskem tovarišu Luigi Moretiju v Ul. Matiolli 3. Tretja obtožbenka pa je bila 31-letna Dragica Vladislavjevič iz Dugega dola na Hrvaškem, ki je dne 19. julija lani prišla v Gorico ter se nastanila pri Zlatu jenu, kjer jo je policija preenetila dne 23. julija, ker ni izpolnila predpisane prijavnice. Vsi trije so bili pri razpravi odsotni.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je od prta v Gorici lekarna DUDINE, Ul. Rabatta št. 18, telefon 21-24.

TEMPERATURA VECERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 9 stopinj ob 13.30, najnižjo 2 stopinji pod ničlo v sredo zvečer ob 22.15; povprečne dnevne vlage je bilo 79 odst.

Plečar ni bil tiste sorte, ki bi nikoli ne pobrskal po svoji notranjosti. Posebno od takrat, ko je doživel svoje prvo ponižanje in sramoto. Tudi fantovskih let se ni spominjal brez vsakega samoočitja. Norosti, ki jih je uganjal, je materi izvalil nekatero solzo... Potem očetova nasilna smrt... Nato materin pogreb, ko sta s Katro sama ostala v hiši... In Gmajnarjevo sovraštvo... A to so bile stvari, ki jih ni on zakrivil, četudi so mu kot kamen obležale na duši.

Prisel je dan, ko mu je tako rekoč izpred oltarja ušla nevesta. Od cele verige dogodkov ga je ta najgloblje rani in najbolj zabol. Pod njegovim močnim vtisom je prvič pogledal vase. Potem smrt Micke, ki mu je zapustila dojenčka. Bilo mu je, kot da mu za vsak greh sledi kazen za hrbtom. Ni bil po božnjaški, molil je le iz navade, a tedaj se je zbal božja Tega, da je objel Tono in jo zasnuhl, si ni mogel običati ne se ke-sati. To je bila njegova rešitev in sreča, če je natanko premislil. Zadnja leta mu je prvič prišlo na misel: zakaj ni bila Tona prva in edina ženska, s katero se je kdaj zvezel.

Nekaj let mirnega življenja, ki so ga kdaj kalile je vsakdanje skrbi in težave. A medtem je rasel Ferjan kot bic, ki

Pisatelj Boris Pahor
o svoji zadnji knjigi

Odlomke iz ljubzenskega romana «Parnik trobi nji» je čitala recitatorka Savina Remec

Pisatelj Boris Pahor in recitatorka Savina Remec med predavanjem v klubu «Simon Gregorič» v Gorici

KLUB ZANIKANJU KARABINJERJEV

Vztrajno se šušlja o najdbi
treh trupel v Marianu

Gre za tri oficirje salojske republike,
ki naj bi jih nekdo zakopal v gnojišče

Italija vsak ponedeljek od 14.30 do 15.30.

SMUCANJE NA GORISKEM
Goriško zastopstvo
za dijaške tekme v Cortini

V soboto in nedeljo 30. in 31. januarja bodo v Cortini smučarske tekme dijakov srednjih šol iz vse Italije, ki so se na izločilnih pokrajinskih tekmah dobro plasirali. Goriško zastopstvo, ki so ga izbrali na nedeljskih tekmah v Ravasletu, bo sestavljeno iz naslednjih tekmovalcev: Ristits, Di Bias, Tagliaferri, Marjan Kranner, Rocco in Alesani ter dijakine Vera Cotič, Fornasir, Maja Leban, in Laura Kranner, Vodil ga bo prof. Martin Kranner.

Izločilna tekmovalstva so bila v nedeljo; na njih so se slovenski dijaki in dijakine dobro odrezali, kar dokazuje njihovo uvrstitev v reprezentanco. Še prav posebno pomembna je uvrstitev kar štirih slovenskih deklet v kategoriji začetnikov, ki so tekmovali v smuku na 300 m dolgi progi in sicer Silvana Koren, Mirjam Leban, Mirjam Koren, Ade Leban.

Športno srečanje
med Gorico
in Slavenskim Brodom

V soboto in nedeljo 30. in 31. januarja bo v Gorici prijateljsko srečanje v nekaterih športnih disciplinah med reprezentancami Gorice in Slavenskega Broda. Za srečanje so se dogovorili na medsebojnih obiskih zastopnikov športnih organizacij obeh mest, ki so se zelo okrepile, odkar je košarkarsko društvo Goriziana prisloščilo ekipi Slavenskega Broda na pomoč po potresu, ki je poškodoval to mesto.

Jutri ob 16. uri bo v mali dvorani UGG šahovsko srečanje, ob 21. uri pa tekme v namiznem tenisu. V nedeljo ob 10.30 bo srečanje v orodni telodvabi. Na vse te prireditve je vstop prost. Ob 17.15 pa bo košarkarska tekma med UGG in petorico Slavenskega Broda. Vstopnina za člane 300, nečlane 400 lir, za vojaše in otroke pa 200.

Podpredsednik deželne skupščine odv. Devetav bo od ponedeljka 25. januarja dalje na voljo vsem, ki bi želeli z njim govoriti. Uradnoval bo na sedežu PSDI na Korzu

se je zanj pletel. Ko je bil še deček, ga je vznemirjalo, da je tako podoben staremu očetu. Staremu očetu in njemu v mladih letih. Kar je storil s Franco, je bilo tako podobno z usodo njegove matere. Ne popolnoma, a vendar. Plečar je v nekaterih hipih verjel, da je bila smrt prve žene božji prst, zato se je zbal, da zaradi Ferjanja ne pade nesreča na hišo. Ne toliko iz dobrega srca kot iz bojazni, da bi se mu življenje ne maščevalo, je storil, čemur so se ljudje na vsa usta čudili. Tudi Pavleto, ljubitelj od France ni imel za dobro znamenje. Neka bojazen ga je venomer strašila iz zasede. In zdaj je prihajalo prav tisto, česar se je tako bal. Da ga je snaha prosila pomoči, mu je vse povedala. Kakor da ne jamči sama zase. To breme, ki je padlo nanj, se mu je zdelo najtežje. Bil je odgovoren tudi pred Pavletom. In kdo ve, če mu lepega dne Lenka ne stopi s pankrtom na prag. Dekle je bilo tistega kova, da mu ni mogel prav zaupati...

Misel za mislijo... Spomnil se je dne, ko je kot majhen deček stal v mlinu in začuden strmel v kamen, ki se je vrtel z zamolkim ropotom in drobil žito.

«Gledaš,» mu je rekel mlinar, ki je bil s svojo črno bradico podoben zlodeju. «Le glej! Tako melje hudič grešne duše.» Takrat ga je obhajala rahla groza. Groza pa ga je bilo tudi to noč. Ne pred hudičevim mlinom, v katerega ni verjel. Bila je le prispevka z mlinom, ki se ga je oklenila kot robida.

Prevergel se je na peči in vzdihnil. «Melje me,» je rekel. «Melje, melje.» Misli je tako na glas, da ga je slišala žena, ki je zbujena upirala oči v medle pramene svetlobe in senc na stropu.

«Kaj praviš?» je vprašala. «Ali sanjaš?» «Ne spim,» ji je mož odgovoril. «Razmišljam. Pravim, da me melje.» «Ne razumem.» «Življenje me melje, pravim. Melje in drobi.» Tona je nekaj trenutkov premlevala moževe besede, da jim

je prišla do dna. «Kajpak, da te melje,» je slednjič rekla. «Marsikaj si prestal, a jaz tudi. Ti več kot jaz. Jaz sem revica proti tebi... Zdaš se moja bolezen,» je za trenutek premolnila, nato ji je znova zapeel glas. «Ali je kaj narobe s Ferjanom in Franco?» Plečar je bil tako presenečen, da mu je zastalo srce. Ali je brala njegove misli? Bilo bi mu lažje, če bi mogel biti odkrit. A tega ni mogel.

«Nič takega,» je zanikala. «Ali sem mar kaj rekel?» «Nisi,» je rekla Tona. «A jaz pogosto mislim na to. Kadar ponoči ne spim, prisluškujem.» «Če bi bil Ferjan tak, saj je Franca zadosti pametna. Ali se ti ne zdi?» «Mislim, da je.»

Udomnila je in prisluhnila. Ferjan se je vrnil, stopil v vežo in omelkol po stopnicah. Hodil je tiho, vendar je od njegovih korakov v nočni tišini odmevala vsa hiša. Vrgel je čevlje z nog in se zavalil na blazino. Nato je vse potlačil. Le sapa je podhrtevala v listju, kakor da bi šumele deževne kaplje. «Ali si želja?» je vprašal Lambert, ko je slišal, da Tona smoka z ustinicami.

«Vedno imam suha usta.» Plečar se je spustil s peči in ji ponudil lonček z lipovcem. Popila je sama požirek in zopet omahnila na vzglavje. «Zdaj pa spi,» je rekla. «Premo! Imas spanja. Jaz ga imam preveč. Vse me že boli od ležanja.» V hipu je začnela. Plečar je zbujen gledal v sence. V uri je zdrknilo. Odbila je z zvenečimi udarci.

Plečar se je trudil, da bi bil tudi posej proti sinu tak kot prej, a se mu ni posređilo. Ferjan je čutil, da neka sovražna mrzlotah prihaja od njega. Rahlo je zasitil vzrok. S pogledom je lovil Franco, ki se ga je z očmi izogibala bolj kot kdaj prej. Tudi pri delu se nista več našla, razen kadar sta bila vsem na

V prvem kolu turnirja
Jugoslavija - Maroko
Italija - Portugalska

MELBOURNE, 21. — Enaintrideset držav se je prijavilo za nastop v evropski coni turnirja za Davison pokal. Prireditveni odbor, ki je danes izvedel v Melbourne zbranje parov prvega kola, je do Nemčije, Španije, Južno Afrike, Italije in Jugoslavije. Dvojboji prvega kola bodo do 2. maja, drugega do 16. istega meseca, tretjega do 13. junija, polfinalne tekme do 18. julija, finale conskega turnirja pa do 18. avgusta.

Lani je Švedska premagala v conskem finalu Francijo s 4:1, a je morala v medconskem, ki je bil v Avstraliji, kloniti s 5:0 Avstraliji, ki je v challenge roundu odpravila ZDA in osvojila trofejo.

Medtem ko bo Francija nastopila šele v drugem kolu turnirja evropske cone, bo Italija imela za nasprotnike Portugalce, Jugoslavija pa teniške igralce Maroka.

Ostale tekme prvega kola so naslednje:

- Švedska - Poljska
- CSSR - Monako
- Madžarska - Brazilija
- Nemčija - Švica
- Turčija - Luksemburg
- Španija - Grčija
- Belgija - Čile
- ZAR - Norveška
- Holandska - Južna Afrika
- Irsko - Danska
- Israel - Vel. Britanija
- Rodezija - SZ
- Finska - Avstrija

KOSARKA

MADRID, 21. — Trener Real Madrid in selektor španske košarkarske reprezentance Joaquín Hernández je danes jutraj umrl v neki madridski kliniki.

GIessen, 21. — Nemčija je šele v podaljških kvalifikacijske tekme za evropsko prvenstvo premagala Avstrijo 75:74.

BEograd, 21. — Jugoslavija je v okviru turnirja za evropski pokal narodov premagala Francijo 83:66 (47:23).

DVOSEDEŽNI BOB

ST. MORITZ, 21. — Številne posadke so danes med zadnjimi dnevi treningov pred sobotnim svetovnim prvenstvom v dvosedeznem bobilu.

Slovensko planinsko društvo
Trst
javlja, da bodo smučarske in sankaske tekme
v ČRNEM VRHU
7. februarja

MEDNARODNI NOGOMET

MANCHESTER, 21. — Manchester United in Everton sta končala neodločeno 1:1 (1:1) tekmo tretjega kola turnirja za pokal sejemskih mest.

SARAGOZA, 21. — Prva tekma četrtfinala turnirja za pokal pokalnih prvakov med Realom iz Saragoze in Cardiffom se je končala neodločeno 2:2 (2:2).

STRASSBOURG, 21. — Strassbourg v Barceloni sta zaključila 0:0 prvo tekmo osmine finala turnirja za pokal sejemskih mest. Povratna tekma bo 1. februarja v Barceloni.

KINGSTON, 21. — Izločilna tekma kvalifikacijskega turnirja za nastop na svetovnem prvenstvu med Kubo in Holandskimi Antilami se je končala neodločeno 1:1 (0:0). V tej prvi skupini Severne in srednje Amerike je Jamajka v soboto premagala Kubo 2:0.

QUITO, 21. — Z francoski 1:0 nad državno vojaško enajsterico si je Deportivo iz Quita osvojil naslov letošnjega prvaka Ekvadorja. Deportivo je v 11 letih že četrčrt osvojil značko državnega prvaka.

FRANKFURT, 21. — Nogometna zveza Zahodne Nemčije je določila štiri enajsterice, ki bodo nastopile na letošnjem turnirju za pokal Rappan Brunswich in Borussia Neunkirchen.

IZIDI

*Lavoratore - Novatecno	44:38
*Victoria Pesaro - *Reccaro	66:64
*La Torre R. E. - *Robur	71:63
*Roseto - *Safog Gorizia	77:71
APU Ling. - *S.G. Triestina	70:65

LESTVICA

Victoria Pesaro	9	8	1	615	527	17
SG Triestina	9	6	3	530	497	15
APU Lignano	9	6	3	466	442	15
La Torre R. E.	9	5	4	624	564	14
Reccaro Vicenza	9	4	5	541	545	15
Lavoratore Ud.	9	4	5	472	505	15
Safog Gorizia	9	3	6	642	619	12
Robur Ravenna	9	3	6	515	561	12
Novatecno	9	3	6	448	568	12
Roseto	9	3	6	581	606	12

Pomladansko dežlo je bilo proti koncu, trave so bohorno zelene, ki je Tona po trenutnem zboljanju zopet legla. Deževje, ki ni prenehalo skoraj dva tedna, ji je stiskalo prsi kot mora. Zopet je kašljala, pri tem jo je zbadalo v prsih, da ji je jemalo sapo.

Nekateri večer je ob njeni postelji posedala Franca, da ji je dala kaj toplega, če jo je le preveč mučil kašelj. Potem jo je zamenjal Plečar, ki se je medtem za silo naspal. Snaha ni vselej odšla na vrh, legla je kar po klopi in si kako cunjno položila pod glavo. Neredko jo je moral tast napoditi v posteljo. «Pokličite me!» je rekla, ko se je kakor pijana od spanca in utrujenosti opotekala v vežo.

Neko koto proti jutru, ko so zunaj pele deževne kaplje, je bolnica zbujena prisluhnila. Dež jo je vedno čudno vznemirjal, viago in hlad je občutila kot strup.

Tudi Lambert, ki je sedel na robu peči, je prisluškoval. Bolnica je v medlem svitu ojenke uprla vanj oči. «Dežuje,» je rekla. «Dežuje,» je pritrtil Plečar. «Preveč. Zda bi bilo dežja že dovolj.»